

КІЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра психології і туризму

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Культурно-пізнавальний туризм

спеціальність	242 Туризм і рекреація
рівень вищої освіти	бакалавр
освітня програма	Туристичне обслуговування
статус дисципліни	вибіркова

КІЇВ – 2023

Розробник силабусу: доцент кафедри психології і туризму, к.і.н., доц. Гедін
M.C.

Схвалено на засіданні кафедри психології і туризму
«08» червня 2023 року, протокол № 16

Завідувач кафедри

Олександр БОНДАРЕНКО

Пояснювальна записка

Метою дисципліни «Культурно-пізнавальний туризм» є ознайомлення студентів з теоретичними зasadами курсу, формування системи знань про закономірності культурного процесу та розвитку мистецтва, про основні досягнення світової художньої культури та мистецтва, засвоєння загальнолюдських культурних цінностей, збагачення духовного світу, формування моральних і естетичних потреб..

¶ Предметом вивчення вузівського курсу «Культурно-пізнавальний туризм» є основні принципи та закономірності розвитку світової культури і мистецтва різних епох.

¶ Завданням вивчення дисципліни «Культурно-пізнавальний туризм» є збагнути духовний досвід людства за допомогою вивчення світових художньо-мистецьких стилів, а також формування таких загальних та фахових компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті, вивчаючи роль і місце української культури в європейському культурному просторі.

ЗК08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій для вивчення історії української культури.

ЗК09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми збереження історико-культурної спадщини України.

ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК16. Здатність використовувати професійну термінологію, оперувати туристичною інформацією, вести дискусію та виражати власну думку в усній та письмовій формах.

Фахові компетентності:

ФК19. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.

ФК30. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

ФК33. Здатність аналізувати місце України у загальноєвропейському та світовому цивілізаційному процесі та туристичному просторі.

ФК35. Здатність організовувати туристично-краєзнавчу діяльність з урахуванням історико-географічних особливостей туристичних дестинацій.

Програмні результати навчання, які перевіряються в результаті вивчення дисципліни:

ПРН03. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.

ПРН14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.

ПРН16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.

ПРН25. Використовувати набуті знання для аналізу місця України у загальноєвропейському та світовому цивілізаційному процесі та туристичному просторі.

Курс «Культурно-пізнавальний туризм» для студентів спеціальності 242 Туризм складається з одного змістового модуля : **Принципи, поняття та географія культурно-пізнавального туризму**. У ньому висвітлюються видатні культурні та мистецькі пам'ятки, що вважаються надбанням усього людства і мають значний туристичний потенціал.

Загальний обсяг (відповідно до навчального плану) – **2** кредити ЕКТС; 60 год.

зокрема:

лекції – 14 год.

семінарські заняття – 10 год.

самостійна робота – 36 год.

Навчально-тематичний план дисципліни
«Культурно-пізнавальний туризм»

№ п/ п	Змістові модулі	Кількість годин			
		Денна форма здобуття освіти			
		Разом	Лекції	Семінарські заняття	самостій на робота
1.	Тема 1. Загальні поняття культурно-пізнавального туризму	6	2	2	2
2.	Тема 2. Культурно-пізнавальні можливості в туризмі	10	2	2	6
3.	Тема 3. Фестивалі як складова культурно-пізнавального туризму	8	2	–	6
4.	Тема 4. Формування культурно-етнічних регіонів світу.	10	2	2	6
5.	Тема 5. Особливості поширення культурно-етнічних об'єктів у світі.	8	2	–	6
6.	Тема 6. Нормативно-правове забезпечення культурно-пізнавального туризму.	10	2	2	6
7.	Тема 7. Вплив культурно-пізнавального туризму на розвиток міст в Україні.	8	2	2	4
	Разом годин за модулем 1	60	14	10	36

Перелік тем і зміст лекційних занять
з дисципліни «Культурно-пізнавальний туризм»

Тема 1. Загальні поняття культурно-пізнавального туризму (2 год.).

Мета вивчення: ознайомлення з основними поняттями і термінами курсу.

Провідна ідея: визначення сутності понять «Культурно-пізнавальний туризм».

Ключова проблема: показати значення і місце культурно-пізнавального

туризму в сучасній індустрії туризму.

Основні питання:

1. Поняття та визначення культурного туризму.
2. Основні критерії об'єктів культурного туризму.
3. Зв'язок культурного та етнічного туризму.
4. Етнокультурний туризм.
5. Передумови формування культурного та етнічного видів туризму

Тема 2. Культурно-пізнавальні можливості в туризмі (2 год.).

Мета вивчення: ознайомлення з основними поняттями і термінами теми.

Провідна ідея: визначення культурно-пізнавальних можливостей в туризмі.

Ключова проблема: показати значення і місце культурно-пізнавальних можливостей в туризмі.

Основні питання:

1. Значення традицій у розвитку етнічного туризму .
2. Етнографія, як елемент розвитку етнічного туризму.
3. Аборигенний вид туризму

Тема 3. Фестивалі як складова культурно-пізнавального туризму (2 год.).

Мета вивчення: ознайомлення з особливостями фестивалів як складової культурно-пізнавального туризму.

Провідна ідея: визначити значення фестивалів як складової культурно-пізнавального туризму.

Ключова проблема: показати значення фестивалів як складової культурно-пізнавального туризму.

Основні питання:

1. Поняття та значення фестивального туризму.
2. Передумови виникнення фестивального туризму.
3. Види та напрямки фестивального туризму.
4. Львів – столиця фестивалів

Тема 4. Формування культурно-етнічних регіонів світу. (2 год.).

Мета вивчення: ознайомлення з особливостями формування культурно-етнічних регіонів світу.

Провідна ідея: визначити культурно-етнічні регіони світу.

Ключова проблема: показати значення культурно-етнічних регіонів світу.

Основні питання:

1. Поняття та значення теми.
2. Особливості культурно-етнічних регіонів у світі.

Тема 5. Особливості поширення культурно-етнічних об'єктів у світі (2 год.).

Мета вивчення: ознайомлення з особливостями поширення культурно-етнічних об'єктів у світі.

Провідна ідея: визначити культурно-етнічні регіони світу.

Ключова проблема: показати значення культурно-етнічних об'єктів у світі.

Основні питання:

1. Поняття та значення теми.
2. Особливості поширення культурно-етнічних об'єктів у світі.

Тема 6. Нормативно-правове забезпечення культурно-пізнавального туризму. (2 год.).

Мета вивчення: ознайомлення з особливостями нормативно-правового забезпечення культурно-пізнавального туризму.

Провідна ідея: визначити особливості нормативно-правового забезпечення культурно-пізнавального туризму.

Ключова проблема: показати значення нормативно-правового забезпечення культурно-пізнавального туризму.

Основні питання:

1. Поняття та значення теми.
2. Нормативно-правове забезпечення культурно-пізнавального туризму.

Тема 7. Вплив культурно-пізнавального туризму на розвиток міст в Україні. (2 год.).

Мета вивчення: ознайомлення з особливостями впливу культурно-пізнавального туризму на розвиток міст в Україні.

Провідна ідея: визначити особливості впливу культурно-пізнавального туризму на розвиток міст в Україні.

Ключова проблема: показати значення впливу культурно-пізнавального туризму на розвиток міст в Україні.

Основні питання:

1. Культурно-пізнавальний туризм і українські міста.
2. Культурно-пізнавальний туризм в Києві.

Система оцінювання результатів навчання студентів

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання студентів має таку структуру:

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – залік	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота студента 2. Модульна контрольна робота (МКР)	50 50

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності кожного студента (аудиторна, обов'язкова позааудиторна самостійна робота (*реферат, доповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе*), здійснюється за десятибалльною шкалою (від 0 до 10 балів). У кінці вивчення навчального матеріалу кожного організаційного модуля викладач виставляє **окремо** бали за: 1) аудиторну роботу, 2) виконання однієї обов'язкової позааудиторної самостійної роботи з обраної студентом теми – як середнє значення усіх поточних оцінок з кожного виду роботи студента з округленням до цілого числа. Ці оцінки помножуються на **2** (**10 x 2 = 20**). Таким чином, сума балів (**максимум 20+20=40**) за зазначені види роботи накопичується в рейтинговому “кошику” студента. У кінці вивчення навчального матеріалу модуля викладач виводить також середнє значення всіх поточних оцінок за виконання студентом додаткових завдань (*доповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе*) (**максимум 10 балів**). Визначений середній бал за виконання додаткових завдань додається до попередньо зароблених студентом балів. Сума балів за названі види роботи (**максимум 20+20+10=50**) є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються **“0”** балів.

Підсумковий контроль **Залік**

Оцінка в національній шкалі (“зараховано”, “не зараховано”) та оцінка в шкалі ЄКТС виставляються на підставі семестрового рейтингового бала студента за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	–	A	 зараховано
82 – 89 балів	–	B	
75 – 81 бал	–	C	
66 – 74 бали	–	D	

**60 – 65 балів – Е
59 балів і нижче – FX.**

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують оцінку “зараховано” і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється оцінка “зараховано” в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – Е та бал **60**. Якщо студент під час заліку отримав оцінку “не зараховано”, то йому у відомість обліку успішності виставляється оцінка “не зараховано” в національній шкалі, оцінка **FX** – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

Умови допуску до семестрового заліку

При розв’язанні питання про допуск студентів до іспиту з дисципліни «Культурно-пізнавальний туризм» враховується виконання ними вимог навчального плану і графіка навчального процесу. Студенти dennої форми здобуття освіти мають відпрацювати всі пропущені аудиторні заняття з дисципліни «Культурно-пізнавальний туризм». Студент вважається **допущеним до семестрового заліку**, якщо він **виконав усі види робіт**, що передбачені робочою програмою дисципліни.

Плани семінарських занять навчальної дисципліни «Культурно-пізнавальний туризм»

Семінарське заняття 1. Загальні поняття культурно-пізнавального туризму (2 год.).

Питання для обговорення теми:

1. Поняття та визначення культурного туризму.
2. Основні критерії об'єктів культурного туризму.
3. Зв'язок культурного та етнічного туризму.

Теми для самостійної роботи (студенти обирають 1 тему і 1 варіант її виконання - реферат, доповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе):

- Етнокультурний туризм.
- Передумови формування культурного та етнічного видів туризму

Основна література:

1. Білик Б. Етнокультурологія: поняття і терміни: довідник. Київ: Державна академія керівних кadrів культури і мистецтв, 2007. 112 с.
2. Бойко О. Українська та зарубіжна культура: культури стародавнього світу. Курс лекцій: Навч. посібник. Харків: Кондор, 2002. 365 с.
3. Виткалов В. Українська культура в добу глобалізації. Лекції. Київ : Вища школа, 2010. 463 с.

Додаткова література

4. Гатальська С. Філософія культури: Підручник для студ. вищих навч. закл. Київ: Либідь, 2005. 328 с.
5. Матвеєва Л. Культурологія: Курс лекцій: Навч. посіб. Київ: Либідь, 2005. 512 с.
6. Мєднікова Г. Українська і зарубіжна культура XX століття: Навч. посібник. Київ: Знання, 2014. 324 с.

Семінарське заняття 2. Культурно-пізнавальні можливості в туризмі (2 год.).

Питання для обговорення теми:

1. Значення традицій у розвитку етнічного туризму .
2. Етнографія, як елемент розвитку етнічного туризму.

Теми для самостійної роботи (студенти обирають 1 тему і 1 варіант її

виконання - реферат, доповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе):

- Аборигенний вид туризму
- Значення традицій у розвитку етнічного туризму.
- Культурно-пізнавальні можливості в туризмі.

Основна література:

1. Білик Б. Етнокультурологія: поняття і терміни: довідник. Київ: Державна академія керівних кadrів культури і мистецтв, 2007. 112 с.
2. Бойко О. Українська та зарубіжна культура: культури стародавнього світу. Курс лекцій: Навч. посібник. Харків: Кондор, 2002. 365 с.
3. Виткалов В. Українська культура в добу глобалізації. Лекції. Київ : Вища школа, 2010. 463 с.

Додаткова література

4. Гатальська С. Філософія культури: Підручник для студ. вищих навч. закл. Київ: Либідь, 2005. 328 с.
5. Матвєєва Л. Культурологія: Курс лекцій: Навч. посіб. Київ: Либідь, 2005. 512 с.
6. Мєднікова Г. Українська і зарубіжна культура ХХ століття: Навч. посібник. Київ: Знання, 2014. 324 с.

Семінарське заняття 3. Формування культурно-етнічних регіонів світу (2 години)

Питання для обговорення теми:

1. Особливості культурно-етнічних регіонів у світі.
2. Культурно-етнічні регіони в Європі.
3. Культурно-етнічні регіони в Азії.

Теми для самостійної роботи (студенти обирають 1 тему і 1 варіант її виконання - реферат, доповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе):

- Культурно-етнічні регіони в Африці.
- Культурно-етнічні регіони в Північній Америці
- Культурно-етнічні регіони в Південній Америці.

Основна література:

1. Білик Б. Етнокультурологія: поняття і терміни: довідник. Київ: Державна академія керівних кadrів культури і мистецтв, 2007. 112 с.

2. Бойко О. Українська та зарубіжна культура: культури стародавнього світу. Курс лекцій: Навч. посібник. Харків: Кондор, 2002. 365 с.
3. Виткалов В. Українська культура в добу глобалізації. Лекції. Київ : Вища школа, 2010. 463 с.

Додаткова література

4. Гатальська С. Філософія культури: Підручник для студ. вищих навч. закл. Київ: Либідь, 2005. 328 с.
5. Матвеєва Л. Культурологія: Курс лекцій: Навч. посіб. Київ: Либідь, 2005. 512 с.
6. Мєднікова Г. Українська і зарубіжна культура ХХ століття: Навч. посібник. Київ: Знання, 2014. 324 с.

Семінарське заняття 4. Нормативно-правове забезпечення культурно-пізнавального туризму. (2 години)

Питання для обговорення теми:

1. Діловодство в туризмі.
2. Нормативно-правове забезпечення культурно-пізнавального туризму.

Теми для самостійної роботи (студенти обирають 1 тему і 1 варіант її виконання - реферат, доповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе):

1. Діловодство в туризмі.
2. Нормативно-правове забезпечення культурно-пізнавального туризму.

Основна література:

1. Білик Б. Етнокультурологія: поняття і терміни: довідник. Київ: Державна академія керівних кadrів культури і мистецтв, 2007. 112 с.
2. Бойко О. Українська та зарубіжна культура: культури стародавнього світу. Курс лекцій: Навч. посібник. Харків: Кондор, 2002. 365 с.
3. Виткалов В. Українська культура в добу глобалізації. Лекції. Київ : Вища школа, 2010. 463 с.

Додаткова література

4. Гатальська С. Філософія культури: Підручник для студ. вищих навч. закл. Київ: Либідь, 2005. 328 с.
5. Матвеєва Л. Культурологія: Курс лекцій: Навч. посіб. Київ: Либідь, 2005. 512 с.
6. Мєднікова Г. Українська і зарубіжна культура ХХ століття: Навч. посібник. Київ: Знання, 2014. 324 с.

Семінарське заняття 5. Вплив культурно-пізнавального туризму на розвиток міст в Україні (2 години)

Питання для обговорення теми:

1. Культурно-пізнавальний туризм і українські міста.
2. Культурно-пізнавальний туризм в Києві.
3. Культурно-пізнавальний туризм у Львові.

Теми для самостійної роботи (студенти обирають 1 тему і 1 варіант її виконання - реферат, доповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе):

- Культурно-пізнавальний туризм в Одесі.
- Культурно-пізнавальний туризм в Харкові.

Основна література:

1. Білик Б. Етнокультурологія: поняття і терміни: довідник. Київ: Державна академія керівних кadrів культури і мистецтв, 2007. 112 с.
2. Бойко О. Українська та зарубіжна культура: культури стародавнього світу. Курс лекцій: Навч. посібник. Харків: Кондор, 2002. 365 с.
3. Виткалов В. Українська культура в добу глобалізації. Лекції. Київ : Вища школа, 2010. 463 с.

Додаткова література

4. Гатальська С. Філософія культури: Підручник для студ. вищих навч. закл. Київ: Либідь, 2005. 328 с.
5. Матвієва Л. Культурологія: Курс лекцій: Навч. посіб. Київ: Либідь, 2005. 512 с.
6. Мєднікова Г. Українська і зарубіжна культура ХХ століття: Навч. посібник. Київ: Знання, 2014. 324 с.

Критерії оцінювання роботи здобувача вищої освіти на семінарському занятті

Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може заробити за різні види роботи під час одного семінарського заняття становить 10 балів.

№ п/ п	Види роботи студента на семінарському занятті	Кількість балів	Критерії оцінки

1.	Відповідь на семінарі з основних питань обговорення теми	9-10	Правильна, ґрунтовна, повна відповідь, творче висвітлення проблем
		7-8	Правильна, але недостатньо повна, розгорнута та ґрунтовна
		4-6	Відповідь з порушенням логіки, не аргументована
		2-3	Відповідь з суттєвими помилками
		1	Відповідь що не відповідає змісту питання
		0	Неготовність здобувача вищої освіти до семінару, або відсутність здобувача вищої освіти на семінарі без поважної причини
2.	Активна участь у роботі семінару (доповнення, участь у обговоренні ключових питань теми)	8-9-10	Максимально висока активність, що свідчить про всебічну обізнаність з матеріалом
		5-6-7	Висока активність, що свідчить про фрагментарну обізнаність з матеріалом
		3-4	Середня активність, що свідчить про необізнаність з матеріалом
		1-2	Низька активність, що свідчить про не володіння матеріалом
		0	Неготовність здобувача вищої освіти до семінару, або відсутність здобувача вищої освіти на семінарі без поважної причини

Вимоги до виконання позааудиторної самостійної роботи

Позааудиторна самостійна робота передбачає такі види :

а) написання рефератів

Одним з найпоширеніших видів індивідуальних завдань для студентів є написання реферату (від лат. *referre* – доповідати) – письмової роботи науково-дослідницького характеру, в якій досить стисло, оглядово викладається сутність певного наукового питання (за іншим визначенням, реферат – це письмовий аналіз теми).

Головним завданням цього виду самостійної роботи є формування у студентів початкових вмінь і навичок наукового дослідження.

Робота над рефератом має бути послідовною, з чітким урахуванням її головних етапів, які передбачають: обрання теми дослідження, складання плану реферату, виявлення джерельно-історіографічної бази обраної проблеми, конспектування літератури і підбір цитат, які необхідно виписувати точно (а іноді й дослівно), із зазначенням сторінок розташування в тексті, власне написання реферативного дослідження.

Як правило, обсяг рукописного реферату – 12-15 стор.; друкованого тексту – 12-15 стор. (14 кегель, через один інтервал, Times New Roman); Береги – 2 см згори і на долі, 2,5 – ліворуч, 1,5 – праворуч. Посторінкові посилання 12 кеглем (із зазначенням автора, його ініціалів, назви праці, місця і року її видання, сторінки.

6) доповідь у формі мультимедійної презентації

Мультимедійна презентація урізноманітнює навчальний процес, підвищує продуктивність навчальної роботи, дає можливість ураховувати особливості конкретної аудиторії та кожного окремого слухача.

Загальні вимоги до мультимедійної презентації:

У презентації має бути не менше 10 слайдів. Перший слайд – це титульний, на якому слід представити: назву презентації, прізвище та ініціали доповідача. На наступних слайдах розміщується зміст презентації.

Під час представлення інформації в мультимедійній презентації кожен слайд має відображати одну думку. Текст має складатися з коротких слів та простих речень, слід використовувати короткі слова та речення. Рядок має містити 6-8 слів. Зводять до мінімуму кількість прийменників, прикметників, прислівників.

Заголовки слайдів мають привертати увагу аудиторії та узагальнювати основні положення слайду. Усі слайди презентації мають бути витримані в одному стилі. Краще обирати горизонтальне розміщення інформації. Не варто перевантажувати слайд інформацією (одночасно запам'ятовується не більше 3-х фактів, висновків, визначень). Найбільша ефективність досягається тоді, коли ключові пункти відтворюються по одному на кожному окремому слайді. Слайди мають містити узагальнючу інформацію з обраної студентом тематики. Можна використати різні підходи – текст, малюнки, блоки зі стрілками, таблиці тощо. Якщо на слайді розміщено зображення, то надпис розміщується під ним. Рекомендовано виділяти головне у тексті іншим кольором (бажано в єдиному стилі). Оптимальний розмір шрифту – 16. Розмір для заголовків та титулів – 22 або 24.

Список літератури формується у наступному порядку: 1. спочатку вказуються прізвища (в алфавітному порядку) та ініціали або назва збірки чи підручника. 2. вказується назва джерела (без лапок). 3. вказується місце видання. 4. через двокрапку вказується видавництво (без лапок). 5. після коми ставиться рік видання.

Наприклад : Битяк Ю. П. Державна служба в Україні: організаційно-правові засади: монографія. Харків: Право, 2005. 304 с.

в) творче завдання у формі есе.

Есе – самостійна творча робота з обраної студентами тематики. Мета есе полягає в розвитку навичок самостійного творчого мислення й письмового послідовного викладу власних думок. Есе дозволяє авторові навчитися чітко й грамотно формулювати думки, структурувати інформацію, використовувати основні категорії аналізу, виділяти причиново-наслідкові зв’язки, аргументувати висновки; володіти науковим стилем мовлення.

Загальні вимоги до есе:

Есе має містити чіткий виклад суті поставленої проблеми, включати самостійно проведений аналіз цієї проблеми, а також висновки, що узагальнюють авторську позицію з поставленої проблеми. **Обсяг есе – 2-3 сторінки формату А 4** друкованого або рукописного тексту.

Рекомендована структура есе:

Титульний аркуш

Вступ: місія студента щодо розгляду теми есе, обґрунтування вибору цієї теми.

Під час визначення мети та завдань роботи важливо правильно сформулювати питання, на які ви збираєтесь знайти відповідь у ході свого дослідження. При роботі над вступом можуть допомогти відповіді на такі питання: «Чи потрібно давати визначення термінам, що використані в темі есе?», «Чому тема, яку я розкриваю, є актуальною на сьогоднішній день?», «Які поняття будуть залучені в мої міркування?» тощо.

Основна частина: теоретичні основи обраної проблеми й виклад основного питання.

Ця частина припускає розвиток аргументації й аналізу, а також обґрунтування їх, виходячи з наявних даних, інших аргументів і позицій щодо питання. У цьому полягає основний зміст есе й це являє собою головні труднощі. Тому важливі значення мають підзаголовки, на основі яких здійснюється структурування аргументації; саме тут необхідно обґрунтувати (логічно, використовуючи міркування) пропоновану тезу.

Висновок: узагальнення й аргументовані висновки до теми.

Підсумовує есе або ще раз вносить пояснення, підкріплює зміст і значення викладеного в основній частині. Висновок може містити такий дуже важливий, що доповнює есе, елемент як рекомендація на застосування дослідження, на розвиток взаємозв’язків з іншими проблемами.

Критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи

дотримані всі вимоги до написання позааудиторної самостійної роботи: позначені проблема й обґрунтована її актуальність, зроблений аналіз різних точок зору на проблему й логічно викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита повністю, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення, дані правильні відповіді на додаткові питання.	8-9-10 балів
дотримані основні вимоги до написання позааудиторної самостійної роботи, тема розкрита достатньо повно, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення. Водночас допущені деякі недоліки: не обґрунтовано актуальність теми, сформульовані висновки не чіткі, наявні певні неточності у викладенні матеріалу.	6-7 балів
значне недотримання вимог до написання позааудиторної самостійної роботи. Зокрема: тема розкрита лише частково, допущені фактичні помилки в змісті позааудиторної самостійної роботи, відсутній висновок, не витриманий обсяг самостійної роботи; є недоліки в оформленні.	3-4-5 балів
тема позааудиторної самостійної роботи не розкрита, виявляється істотне нерозуміння проблеми, не витриманий обсяг самостійної роботи; самостійна робота оформлена не правильно.	1-2 балів
Невиконання здобувачем вищої освіти позааудиторної самостійної роботи	0 балів

Модульна контрольна робота

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Наприкінці семестру всі здобувачі вищої освіти виконують модульні контрольні роботи з усіх дисциплін.

До кожного варіанта модульної контрольної роботи входить по три питання, що відповідають репродуктивному (рівень А), алгоритмічному (рівень В) й творчому (рівень С) рівням складності.

Зразок модульної контрольної роботи

Варіант № 2

1. Передумови розвитку культурно-пізнавального туризму в Україні (Рівень А).

Максимальна кількість балів – 10.

2. Сакральні споруди як складові культурного туризму (Рівень В).

Максимальна кількість балів – 15.

3. Проаналізуйте особливості культурно-пізнавального туризму Львівської області (Рівень С).

Максимальна кількість балів – 25.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи:

Питання репродуктивного рівня (рівень А). Максимальна кількість балів – 10.

9-10 балів – виставляються за бездоганну відповідь.

6-7-8 балів – виставляються за повну відповідь, але в ній допущені деякі неточності, що не мають істотного значення.

4-5 балів – виставляються за неповну відповідь, в якій багато неточностей.

1-2-3 бали – виставляються за схематичну відповідь, в якій багато фактологічних помилок.

0 балів – виставляються за відсутності відповіді, або за відповідь, що не відповідає змісту завдання.

Питання алгоритмічного рівня (рівень В). Максимальна кількість балів – 15.

13-14-15 балів – виставляються за умови досконалого орієнтування у змісті понять, що висвітлюються, безпомилкового знання фактологічного матеріалу.

10-11-12 балів – виставляються за умови в цілому правильного висвітлення питання.

7-8-9 балів – виставляються за умови загального орієнтування в змісті проблеми.

3-4-5 балів – виставляються за умови неповного, поверхового розкриття змісту проблеми.

1-2 бали – виставляються за умови загального орієнтування в змісті проблеми з суттєвими помилками її розкриття.

0 балів – виставляються за відсутності відповіді, або за відповідь, що не відповідає змісту завдання.

Питання творчого рівня (рівень С). Максимальна кількість балів – 25.

22-23-24-25 балів – виставляються за вичерпну, змістовну, логічну та послідовну за викладом відповідь, що містить самостійні судження та демонструє здатність творчого розв'язання поставлених завдань.

18-19-20-21 балів – виставляються за вичерпну, змістовну, логічну та послідовну за викладом відповідь.

14-15-16-17 балів – виставляються за умови, що відповідь правильна, змістовна, послідовна, але містить незначні недоліки у викладі теоретичного підґрунтя.

10-11-12-13 балів – виставляються за умови, що відповідь правильна, але містить незначні недоліки, рівень самостійності в судженнях недостатній.

6-7-8-9 балів – виставляються за умови, що відповідь неповна, схематична; рівень самостійності в судженнях недостатній.

3-4-5 балів – виставляються за умови, якщо у відповіді є неточності та помилки у розкритті проблеми; рівень самостійності в судженнях недостатній.

1-2 бали – виставляються за умови, відсутності вичерпної відповіді на питання; наявності значної кількості неточностей і фактологічних помилок, що свідчить про поверховість знань студента.

0 балів – виставляються за відсутності відповіді, або за відповідь, що не відповідає змісту завдань.

Модульна контрольна робота виконується протягом двох академічних годин (1 година 20 хвилин)). Максимальний рейтинг здобувача вищої освіти за виконання модульної контрольної роботи становить 50 балів.

Орієнтовні питання модульної контрольної роботи з курсу «Культурно-пізнавальний туризм»

1. Поняття культурно-пізнавального туризму екзамену.
2. Передумови розвитку культурно-пізнавального туризму в Україні
3. Сучасний стан розвитку культурно-пізнавального туризму
4. Основні проблеми та недоліки державної політики у сфері збереження культурно- історичної спадщини
5. Шляхи вирішення проблем охорони культурно-історичної спадщини
6. Особливості розвитку культурно-пізнавального туризму в Україні
7. Особливості готичної архітектури
8. Особливості ренесансної архітектури
9. Особливості барокої архітектури
- 10.Світові тенденції розвитку культурного туризму
- 11.Культурні атракції міжнародного та національного рівнів
- 12.Поняття історико-культурного туризму
- 13.Історико-культурний туризм та розвиток туристичних міст
- 14.Розвиток культурно-пізнавального туризму в Україні
- 15.Закон України „Про охорону культурної спадщини”
- 16.Основи законодавства України про культуру
- 17.Збереження культурної спадщини України на державному рівні
- 18.Основні об'єкти культурного туризму та їх підготовка до відвідування туристів
- 19.Львів у списку культурної спадщини ЮНЕСКО
- 20.Сакральні споруди як складові культурного туризму
- 21.Скансени України
- 22.Пам'ятники і пам'ятні місця пов'язані з життям та творчістю діячів історії та культури
- 23.Тенденції розвитку культурного туризму в Україні

- 24.Оцінка історико-культурних пам'яток АР Крим
- 25.Розробка культурно-пізнавального туру
- 26.Проблеми та перспективи розвитку культурно-пізнавального туризму в Україні
- 27.Ренесансна архітектура Львова
- 28.Барокова архітектура Львова
- 29.Характеристика туристичного потоку в Україні
- 30.Інформаційно-рекламне забезпечення сфери культурного туризму
- 31.Рекреаційні ресурси як основа туристичного потенціалу
- 32.Туризм як важливе соціально-економічне явище
- 33.Музейний туризм як складова культурно-пізнавального туризму
- 34.Закон України „Про туризм”
35. Музеї Львова
- 36.Розробка схеми культурно-пізнавального маршруту
- 37.Характеристика замків та фортець як об'єктів культурно-пізнавального туризму
- 38.Загальна характеристика дерев'яної народної архітектури
- 39.Народне мистецтво та художні промисли як складові культурного туризму
- 40.Закон України „Про музеї та музейну справу”
- 41.Пам'ятки народної архітектури
- 42.Пам'ятки оборонного будівництва
- 43.Географія культурних атракцій в Україні
- 44.Меморіальні пам'ятки, пов'язані з історичними подіями
- 45.Архітектурно-туристичні пам'ятки АР Крим
- 46.Опис архітектурних ансамблів як об'єкту туристичних атракцій
- 47.Особливості культурно-пізнавального туризму Львівської області
- 48.Особливості культурно-пізнавального туризму Тернопільської області
- 49.Особливості культурно-пізнавального туризму Волинської області
- 50.Особливості культурно-пізнавального туризму Закарпатської області
- 51.Особливості культурно-пізнавального туризму Івано-Франківської області
- 52.Особливості культурно-пізнавального туризму Житомирської області
- 53.Особливості культурно-пізнавального туризму Чернівецької області
- 54.Особливості культурно-пізнавального туризму Харківської області
- 55.Особливості культурно-пізнавального туризму Миколаївської області
- 56.Особливості культурно-пізнавального туризму Полтавської області
- 57.Особливості культурно-пізнавального туризму Київської області
- 58.Особливості культурно-пізнавального туризму Чернігівської області
- 59.Особливості культурно-пізнавального туризму Запоріжської області
- 60.Особливості культурно-пізнавального туризму Дніпропетровської області

Підсумковий контроль

Залік

Оцінка в національній шкалі (“зараховано”, “не зараховано”) та оцінка в шкалі ЄКТС виставляються на підставі семестрового рейтингового бала студента за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	–	A	}	зараховано
82 – 89 балів	–	B		
75 – 81 бал	–	C		
66 – 74 бали	–	D		
60 – 65 балів	–	E		
59 балів і нижче	–	FX.		

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують оцінку “зараховано” і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється оцінка “зараховано” в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – **E** та бал **60**. Якщо студент під час заліку отримав оцінку “не зараховано”, то йому у відомість обліку успішності виставляється оцінка “не зараховано” в національній шкалі, оцінка **FX** – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

Орієнтовні питання до заліку з дисципліни «Культурно-пізнавальний туризм»

1. Поняття культурно-пізнавального туризму екзамену.
2. Передумови розвитку культурно-пізнавального туризму в Україні
3. Сучасний стан розвитку культурно-пізнавального туризму
4. Основні проблеми та недоліки державної політики у сфері збереження культурно- історичної спадщини
5. Шляхи вирішення проблем охорони культурно-історичної спадщини
6. Особливості розвитку культурно-пізнавального туризму в Україні
7. Особливості готичної архітектури
8. Особливості ренесансної архітектури
9. Особливості барокової архітектури
10. Світові тенденції розвитку культурного туризму
11. Культурні атракції міжнародного та національного рівнів
12. Поняття історико-культурного туризму
13. Історико-культурний туризм та розвиток туристичних міст
14. Розвиток культурно-пізнавального туризму в Україні
15. Закон України „Про охорону культурної спадщини”
16. Основи законодавства України про культуру
17. Збереження культурної спадщини України на державному рівні
18. Основні об'єкти культурного туризму та їх підготовка до відвідування туристів
19. Львів у списку культурної спадщини ЮНЕСКО
20. Сакральні споруди як складові культурного туризму
21. Скансени України
22. Пам'ятники і пам'ятні місця пов'язані з життям та творчістю діячів історії та культури
23. Тенденції розвитку культурного туризму в Україні

- 24.Оцінка історико-культурних пам'яток АР Крим
- 25.Розробка культурно-пізнавального туру
- 26.Проблеми та перспективи розвитку культурно-пізнавального туризму в Україні
- 27.Ренесансна архітектура Львова
- 28.Барокова архітектура Львова
- 29.Характеристика туристичного потоку в Україні
- 30.Інформаційно-рекламне забезпечення сфери культурного туризму
- 31.Рекреаційні ресурси як основа туристичного потенціалу
- 32.Туризм як важливе соціально-економічне явище
- 33.Музейний туризм як складова культурно-пізнавального туризму
- 34.Закон України „Про туризм”
35. Музеї Львова
- 36.Розробка схеми культурно-пізнавального маршруту
- 37.Характеристика замків та фортець як об'єктів культурно-пізнавального туризму
- 38.Загальна характеристика дерев'яної народної архітектури
- 39.Народне мистецтво та художні промисли як складові культурного туризму
- 40.Закон України „Про музеї та музейну справу”
- 41.Пам'ятки народної архітектури
- 42.Пам'ятки оборонного будівництва
- 43.Географія культурних атракцій в Україні
- 44.Меморіальні пам'ятки, пов'язані з історичними подіями
- 45.Архітектурно-туристичні пам'ятки АР Крим
- 46.Опис архітектурних ансамблів як об'єкту туристичних атракцій
- 47.Особливості культурно-пізнавального туризму Львівської області
- 48.Особливості культурно-пізнавального туризму Тернопільської області
- 49.Особливості культурно-пізнавального туризму Волинської області
- 50.Особливості культурно-пізнавального туризму Закарпатської області
- 51.Особливості культурно-пізнавального туризму Івано-Франківської області
- 52.Особливості культурно-пізнавального туризму Житомирської області
- 53.Особливості культурно-пізнавального туризму Чернівецької області
- 54.Особливості культурно-пізнавального туризму Харківської області
- 55.Особливості культурно-пізнавального туризму Миколаївської області
- 56.Особливості культурно-пізнавального туризму Полтавської області
- 57.Особливості культурно-пізнавального туризму Київської області
- 58.Особливості культурно-пізнавального туризму Чернігівської області
- 59.Особливості культурно-пізнавального туризму Запоріжської області
- 60.Особливості культурно-пізнавального туризму Дніпропетровської області

Рекомендовані джерела:

Базова література:

1. Білик Б. Етнокультурологія: поняття і терміни: довідник. Київ: Державна академія керівних кadrів культури і мистецтв, 2007. 112 с.
2. Бойко О. Українська та зарубіжна культура: культури стародавнього світу. Курс лекцій: Навч. посібник. Харків: Кондор, 2002. 365 с.
3. Виткалов В. Українська культура в добу глобалізації. Лекції. Київ : Вища школа, 2010. 463 с.
4. Культурологія: теорія та історія культури : навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2010. 170 с.
5. Кордон М. Українська та зарубіжна культура. Підручник. Київ: Центр учебової літератури, 2010. 584 с.
6. Шейко В. Історія української культури : навчальний посібник. Київ: Кондор, 2010. 360 с.

Додаткова література:

7. Гатальська С. Філософія культури: Підручник для студ. вищих навч. закл. Київ: Либідь, 2005. 328 с.
8. Матвеєва Л. Культурологія: Курс лекцій: Навч. посіб. Київ: Либідь, 2005. 512 с.
9. Мєднікова Г. Українська і зарубіжна культура ХХ століття: Навч. посібник. Київ: Знання, 2014. 324 с.
10. Задорожний В., Кундрат Ю. Курс історії української культури (IX – початок ХХІ ст.): Навч. посібник для студентів-україністів. Ужгород: Гражда, 2009. 234 с.
11. Попович М. Нарис історії культури України: Навчальний посібник. Київ: АрТек, 2001. 728 с.

Інформаційні ресурси:

1. Освітній онлайн-ресурс <http://litmisto.org.ua/>
2. Електронна бібліотека “Культура України” <http://www.elib.nplu.org>
3. <http://izbornyk.org.ua/> – бібліотека текстів з історії української культури, першоджерела з історії української літератури та мови, історії України.
4. <http://poetry.uazone.net/> – бібліотека української поезії
5. <http://elib.nplu.org/> – бібліотека «Культура України»
6. <http://mari.kiev.ua/> – Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України
7. <http://etnolog.org.ua/> – Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАНУ
8. <http://k-ua.net/> – сайт «Культура України».
9. http://kultura.ho.ua/books_ku.htm – Культурологічна бібліотека